

Univerza v Mariboru

Fakulteta za naravoslovje in matematiko

Fakulteta za energetiko

Prenosljive spretnosti za doktorske študente: Orodja za reševanje problemov - konceptualne mape

doc. dr. Eva Klemenčič

Maribor, 21. 6. 2024

“Life is a continuous exercise in creative problem solving.”
— Michael J. Gelb

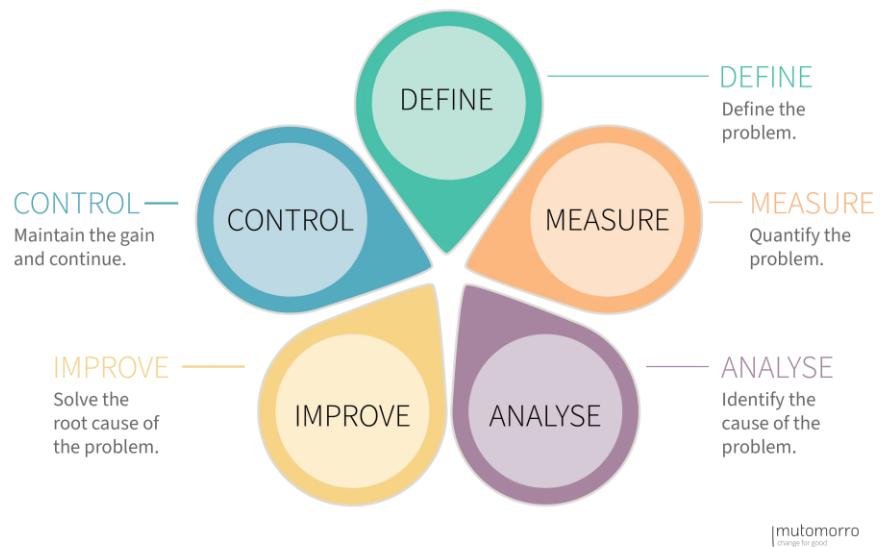
Q&A word cloud

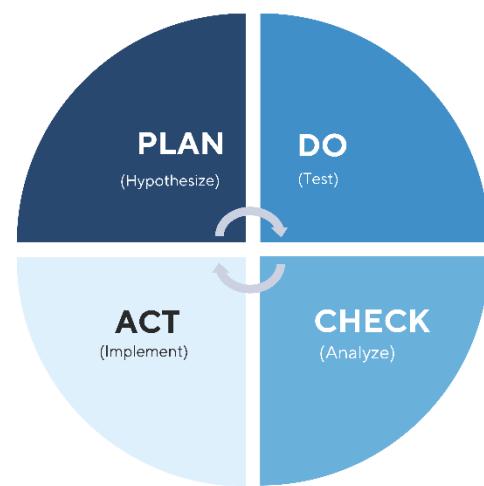
POSTOPEK REŠEVANJA PROBLEMOV

DMAIC

PDCA

METODE REŠEVANJA PROBLEMOV

identifikacija → opredelitev

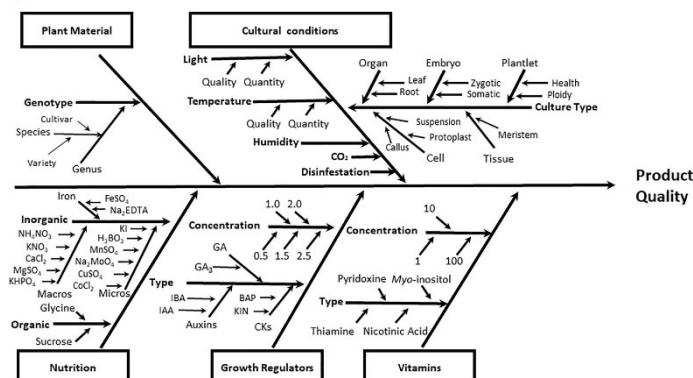
- Osredotočiti na problem IN gledati širšo sliko
- Razčleniti problem na manjše dele
- Definirati posamezne dele problema
- Iskanje vzročno – posledičnih povezav

5W2H

Diagram ribje kosti
(Ishikava diagram)

Možganska nevihta „Brainstorming“
zapisovanje idej → vrednotenje idej

METODE REŠEVANJA PROBLEMOV

identifikacija

opredelitev

priprava
strategije

- Raziskati in preučiti obstoječe strategije reševanja
- Ustvariti novo strategijo reševanja

neznan postopek

*enostaven,
znan problem*

zapis problema,
povezovanje znanja in
spretnosti,
kreativni pristop,
intuicija

opredelitev problema
kreativni pristop
- retrogradna tehnika
- analiza sredstev in
ciljev

*kompleksni,
neznan problem*

znan postopek

implementacija
postopka:
zapis problema,
reševanje,
zapis rešitve

razčlenitev,
opredelitev problema,
preizkus postopkov
„Trial & Error“
hevristike

znan postopek

METODE REŠEVANJA PROBLEMOV

identifikacija

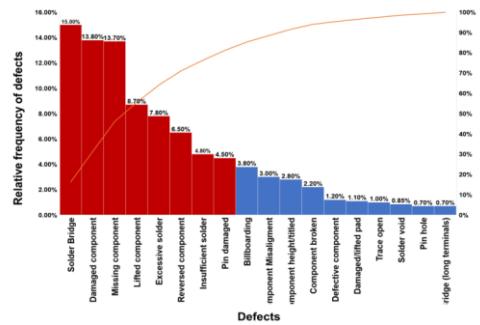
opredelitev

priprava
strategije

- Raziskati in preučiti obstoječe strategije reševanja
- Ustvariti novo strategijo reševanja

PARETO analiza

- pravilo 80/20

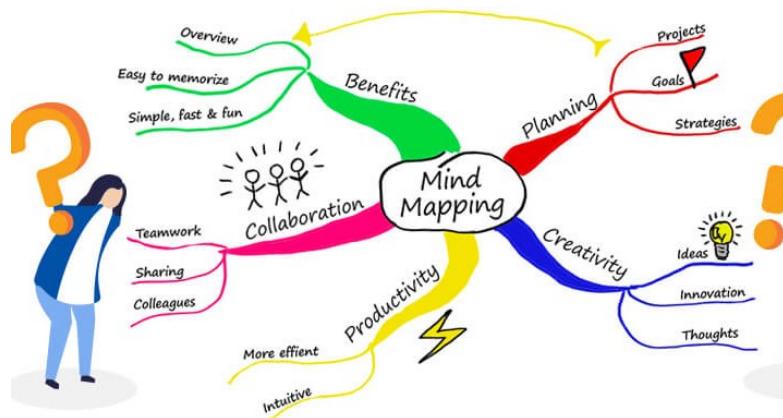
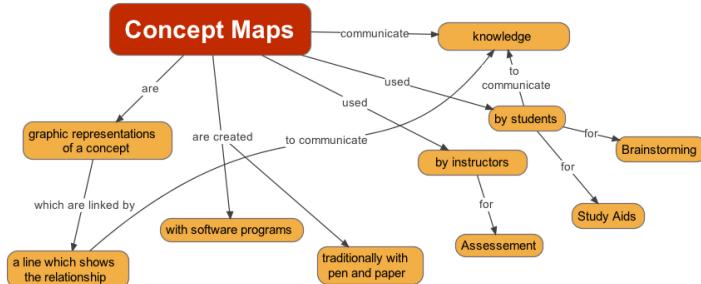
SWOT: Strengths Weaknesses Opportunities Threats

METODE REŠEVANJA PROBLEMOV

Poznate ali prepoznote razlike med konceptualnimi in miselnimi mapami?

Katera trditev v največji meri opisuje vaše stališče o konceptualnih mapah?

Multiple Choice Poll 18 votes 18 participants

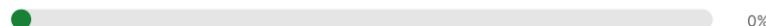
Konceptualnih map ne poznam. - 11 votes

Konceptualne mape poznam, a jih ne uporabljam. - 7 votes

Konceptualne mape sem že uporabjal/a, a se mi ne zdijo učinkovito orodje (glede na rezultat, vložen čas, trud). - 0 votes

Konceptualne mape uporabljam. - 0 votes

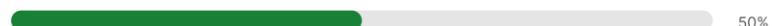
Katera trditev v največji meri opisuje vaše stališče o miselnih mapah (vzorcih)?

Multiple Choice Poll 16 votes 16 participants

Miselnih map ne poznam. - 6 votes

Miselne mape poznam, a jih ne uporabljam. - 8 votes

Miselne mape sem že uporabjal/a, a se mi ne zdijo učinkovito orodje (glede na rezultat, vložen čas, trud). - 1 vote

Miselne mape uporabljam. - 1 vote

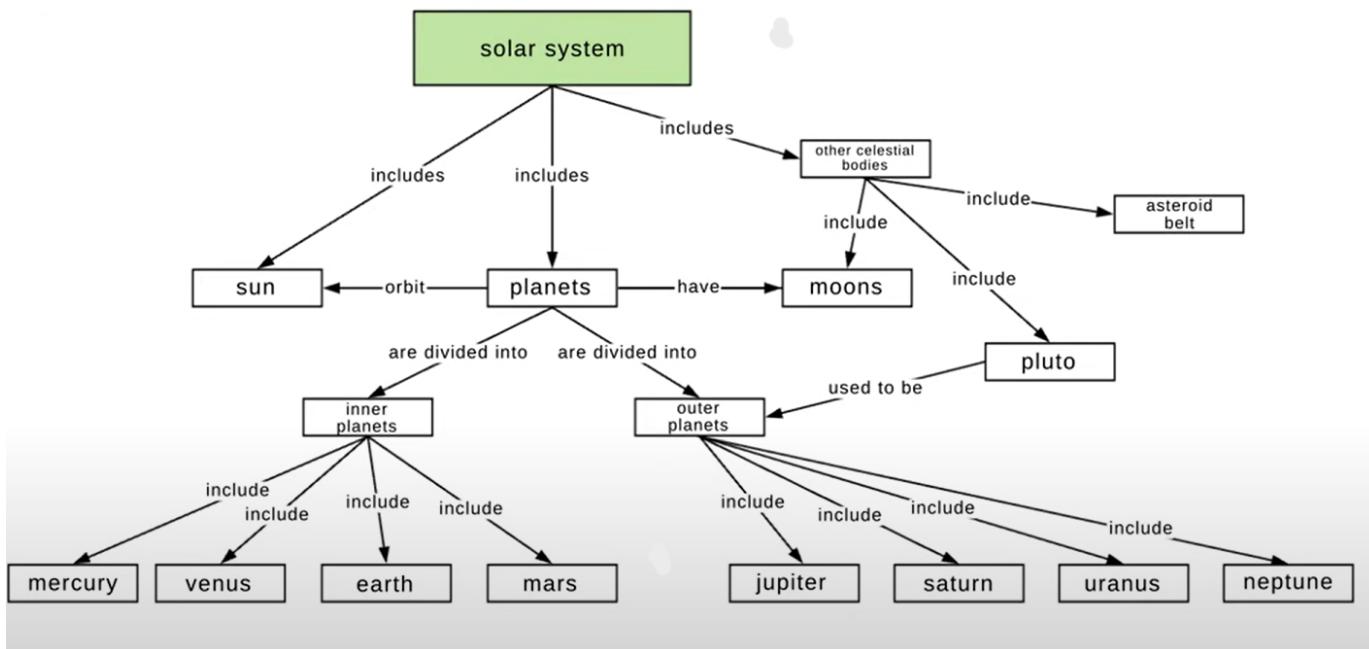

KONCEPTUALNE MAPE

Kaj?

- Vizualna orodja za predstavitev in organizacijo znanja s ponazoritvijo odnosov med koncepti (hierarhična struktura)

KONCEPTUALNE MAPE

Zakaj?

- organizacija informacij,
- pomoč pri razumevanju konceptov in odnosov, analiza odnosov,
- vizualizacija relacij in analiza odnosov,
- prepoznavanje vzorcev,
- povezovanje interdisciplinarnih področij in prenos znanja,
- učenje, ponavljanje, utrjevanje in preverjanje znanja ...

Hay, David , Kinchin, Ian and Lygo-Baker, Simon(2008) 'Making learning visible: the role of concept mapping in higher education', *Studies in Higher Education*, 33: 3, 295 — 311

Sarker, P.K. (2015). Use of concept maps for problem-solving in engineering. *Australasian. Journal of Engineering Education*, 17, 29-33.

H Hidayati and R Ramli 2018 IOP Conf. Ser.: Mater. Sci. Eng. 335 012077

Doris, O. M. (2018). Effect of Concept Mapping in Teachng of Physics in Senior Secondary Schools in Portharcourt Local Government Area Rivers State. *European Scientific Journal, ESJ*, 14(31), 71.

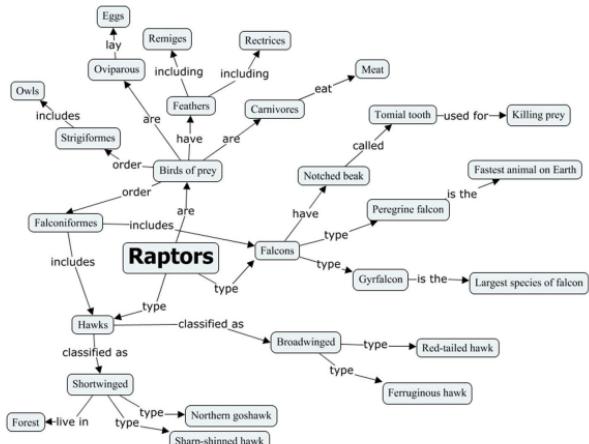
Anju A.A, & Abhay M.. (2020). Concept mapping: a meaningful self-directed learning tool for problem based learning in physiology. *International Journal of Medical Science And Diagnosis Research*, 4(8).

Utami, B. et al. Implementation of Problem Solving with Concept Map to Improve Critical Thinking Skills and Chemistry Learning Achievement, *Proceedings of the International Conference on Teacher Training and Education 2017 (ICTTE 2017)*.

KONCEPTUALNE MAPE

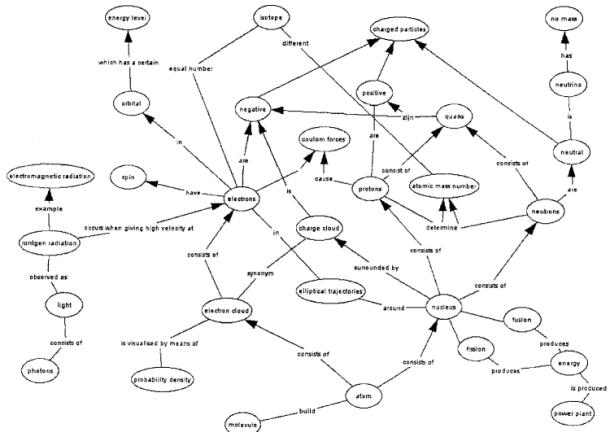
Kdaj? utrjevanje in preverjanje znanja

Fig. 1 Simple concept map about raptors. Note that this map is not meant to conform to any particular researcher's standards

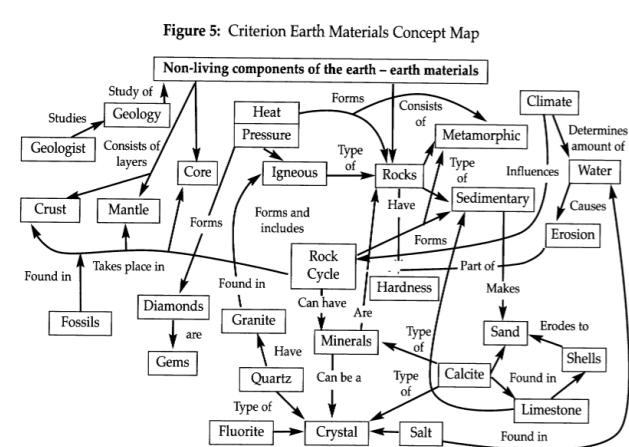
 Springer

NL Schroeder et al., Studying and Constructing Concept Maps: a Meta-Analysis. *Educ Psychol Rev* **30**, 431–455 (2018).

Figure 1. Example of a student's atom map.

EV Zele et al., Improving the usefulness of concept maps as a research tool for science education, *Int. J. Sci. Educ.*, 26:9, 1043-1064 (2004)

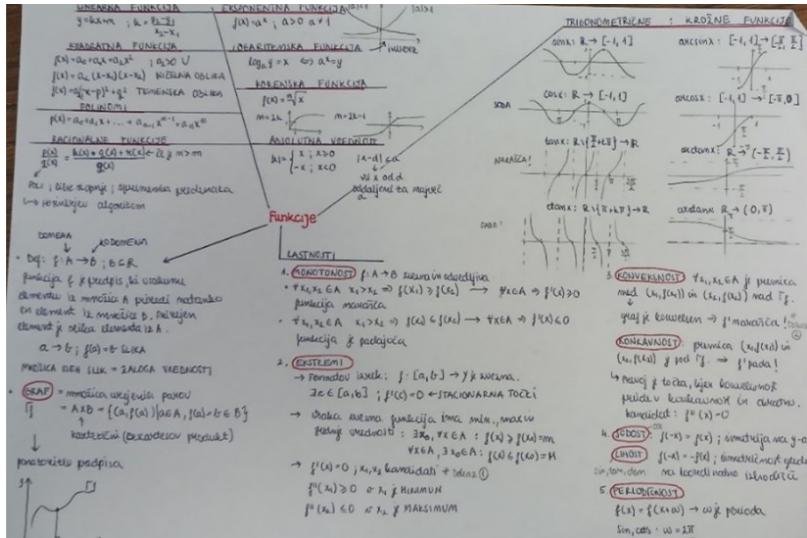
Figure 5: Criterion Earth Materials Concept Map

R Zimmerman et al., The Use of Concept Maps in Facilitating Problem Solving in Earth Science. *Gift. Educ. Int.* 27(3), 274–287 (2011)

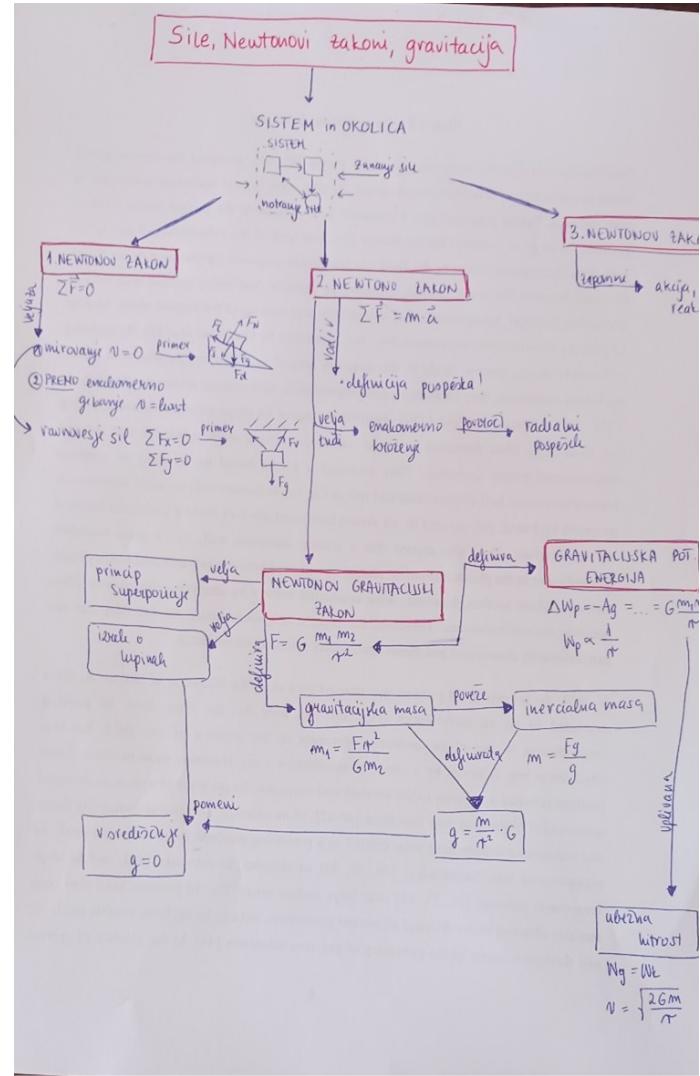
KONCEPTUALNE MAPE

Kdaj? Organizacija informacij, aktivno učenje

Kako?

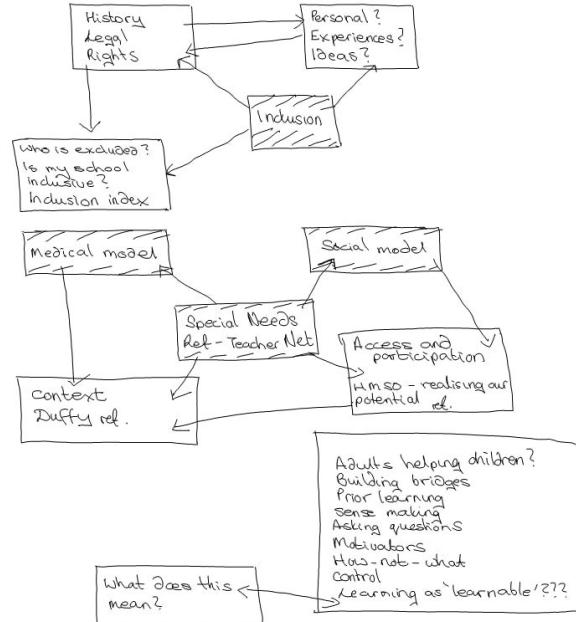
1. Določi glavno temo.
  2. Organiziraj informacije v glavne kategorije/podteme.
  3. Določi povezave in ustvari mapo (barve, skice ...)
  4. Preglej mapo: kako so posamezni elementi povezani,
veš pojasniti vse povezave, še najdeš kakšne?
  5. Dopolnjuj mapo z novim znanjem ... → digitalna orodja

KONCEPTUALNE MAPE

Kdaj? Spremljanje predavanj

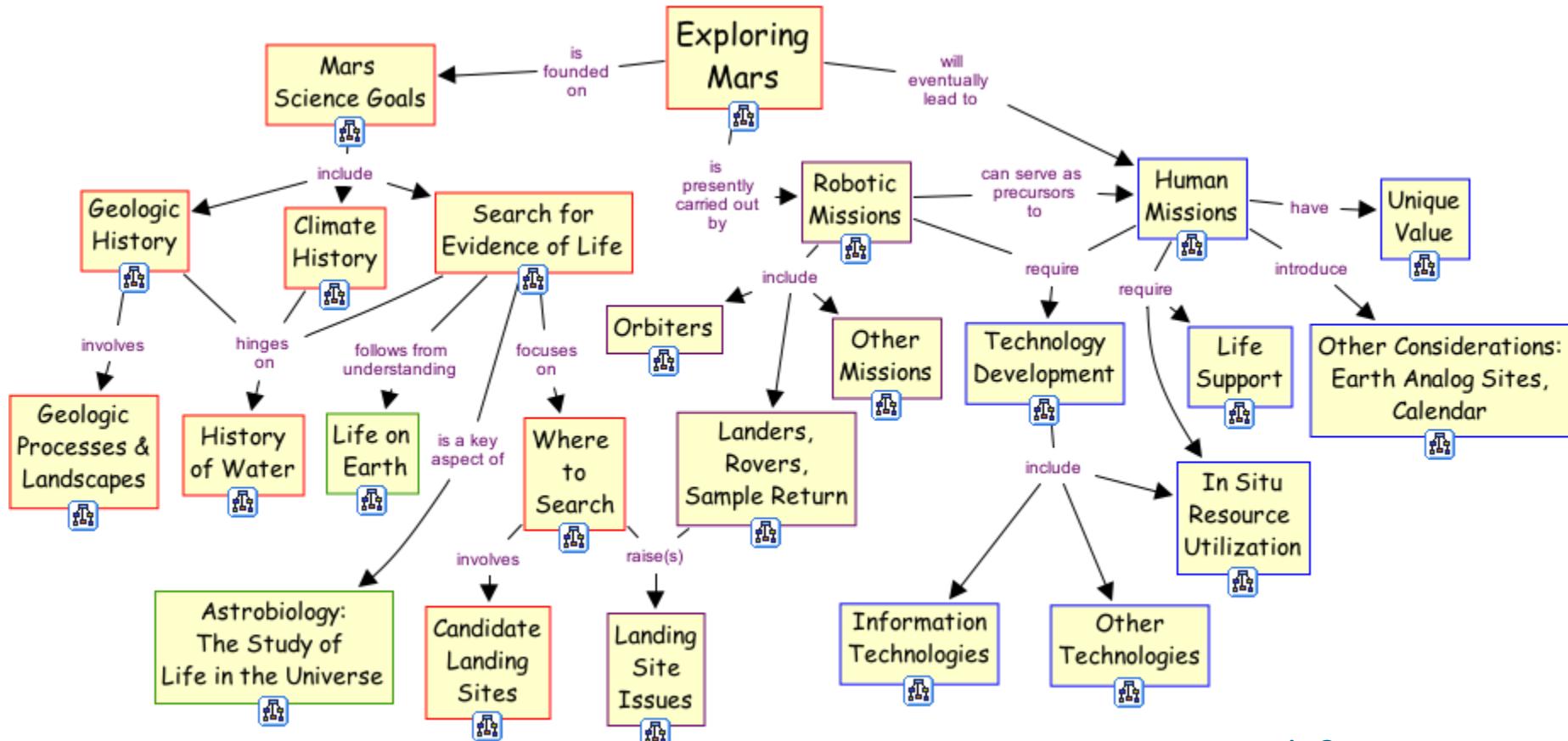
+ grafično orodje, vizualizira povezave, strukturira vsebino

- ločnica med dejstvi in mislimi, zahteva veliko koncentracijo

KONCEPTUALNE MAPE

Kdaj? Načrtovanje dela, projekta

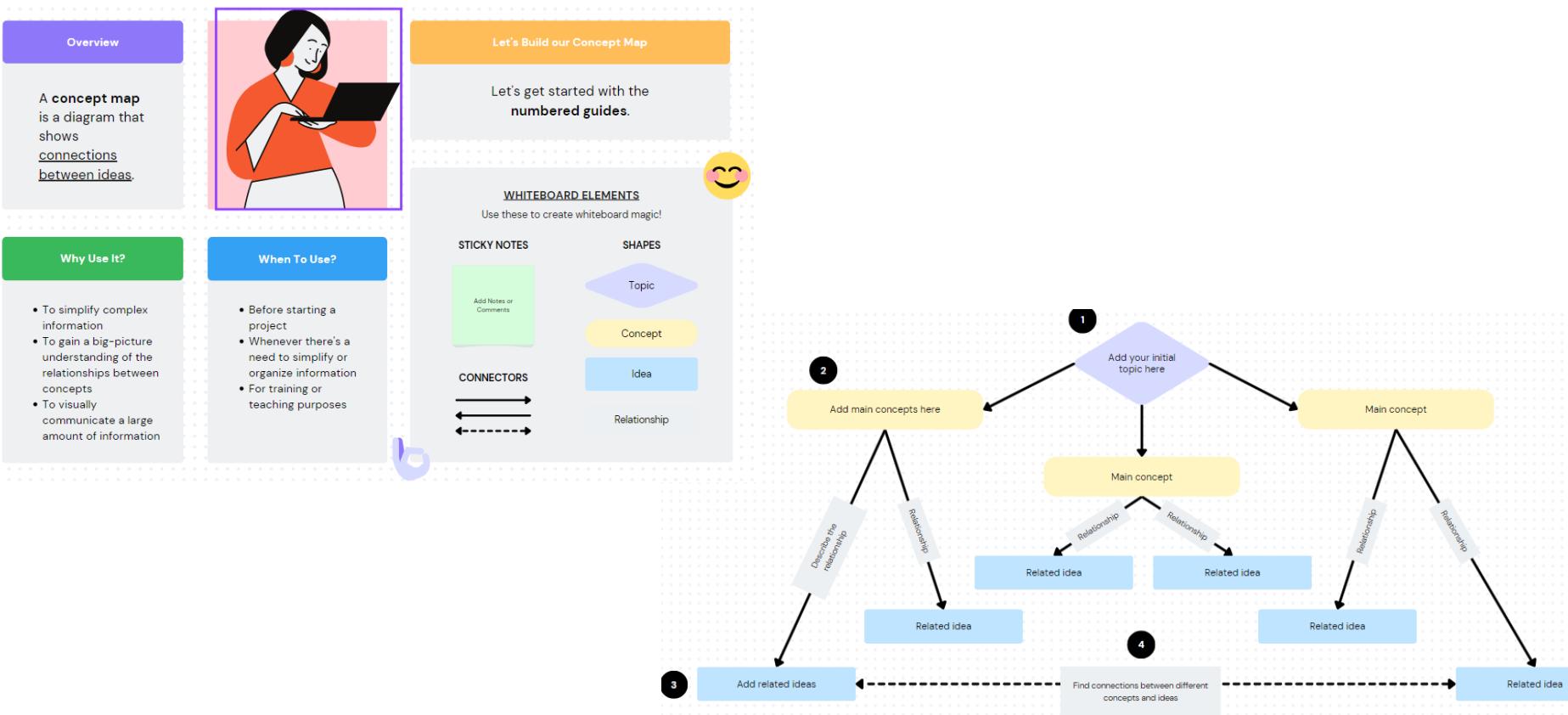

Kdo?
Kje?
Koliko?

ORODJA ZA REŠEVANJE PROBLEMOV

- naštete metode
  - programska oprema (Matlab, Simulink, SPSS, Ansys, Azure Dev Tools ...), aplikacije
  - orodja za vodenje projektov, načrtovanje in timsko delo (MS Teams, Trello ...)
- Konceptualne mape

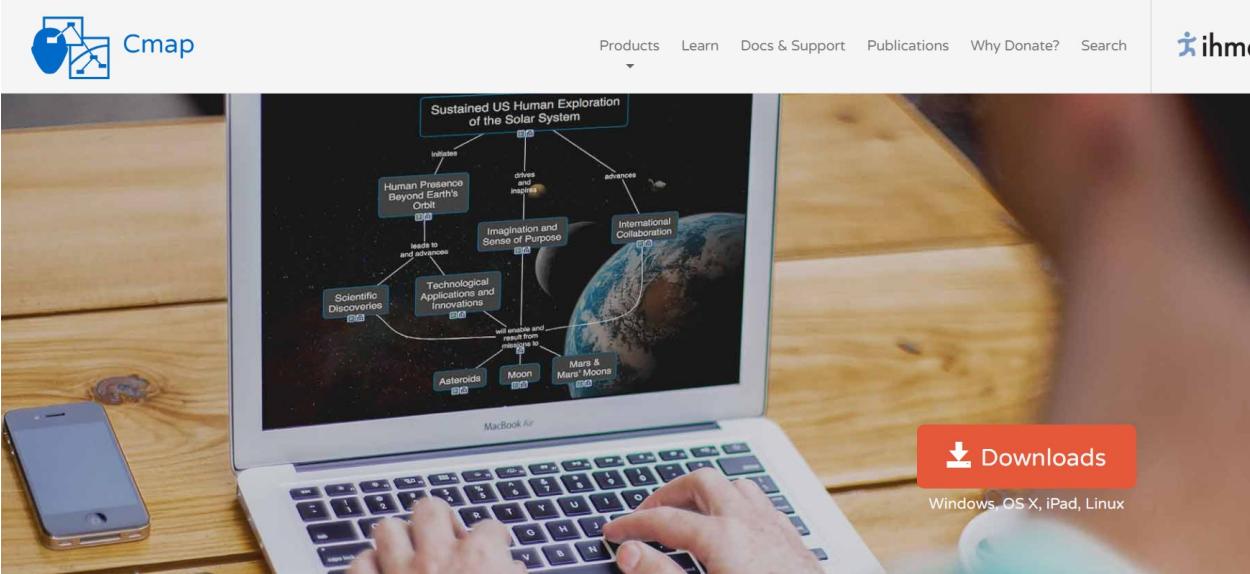
MindMeister, Canva

ORODJA ZA REŠEVANJE PROBLEMOV

- naštete metode
  - programska oprema (Matlab, Simulink, SPSS, Ansys, Azure Dev Tools ...), aplikacije
  - orodja za vodenje projektov, načrtovanje in timsko delo (MS Teams, Trello ...)
- Konceptualne mape

MindMeister, Canva, [Cmap](#), OneNote, WhiteBoard ... umetna inteligenco

The screenshot shows a conceptual map titled "Sustained US Human Exploration of the Solar System". The central node is "Human Presence Beyond Earth's Orbit". Other nodes include "Imagination and Sense of Purpose", "International Collaboration", "Technological Applications and Innovations", "Scientific Discoveries", "Asteroids", "Moon", and "Mars & Moons". Relationships are indicated by arrows: "initiated" from "Human Presence" to "Imagination and Sense of Purpose"; "leads to and advances" from "Scientific Discoveries" to "Technological Applications and Innovations"; "will enable and result from" from "Technological Applications and Innovations" to "Mars & Moons"; and "inspires" from "Human Presence" to "Mars & Moons". The map is displayed on a laptop keyboard, with a smartphone visible on a wooden surface to the left.

Cmap

Products Learn Docs & Support Publications Why Donate? Search

ihmc

Downloads

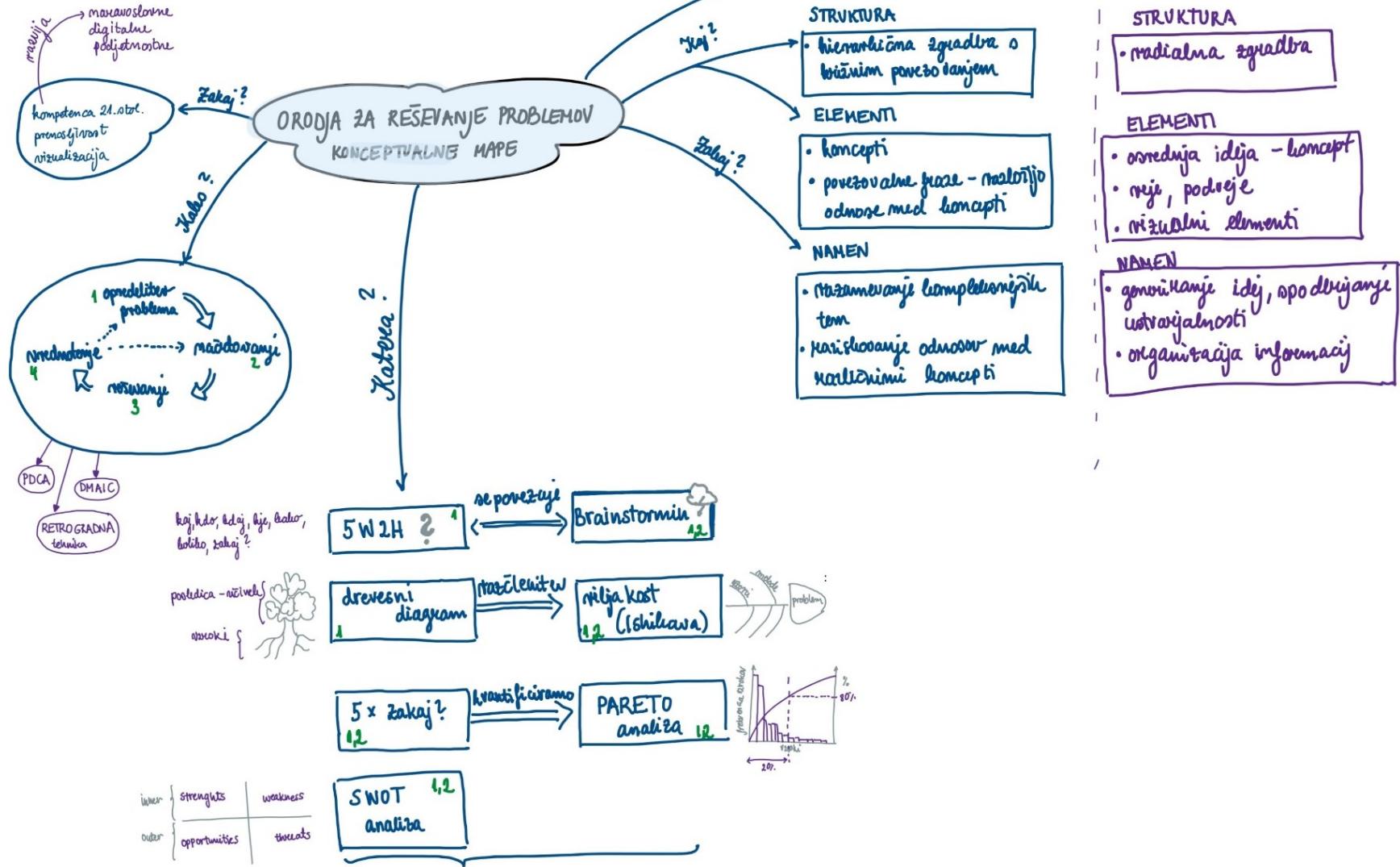
Windows, OS X, iPad, Linux

Cmap software is a result of research conducted at the Florida Institute for Human & Machine Cognition (IHMC). It empowers users to construct, navigate, share and criticize knowledge models

Univerza v Mariboru

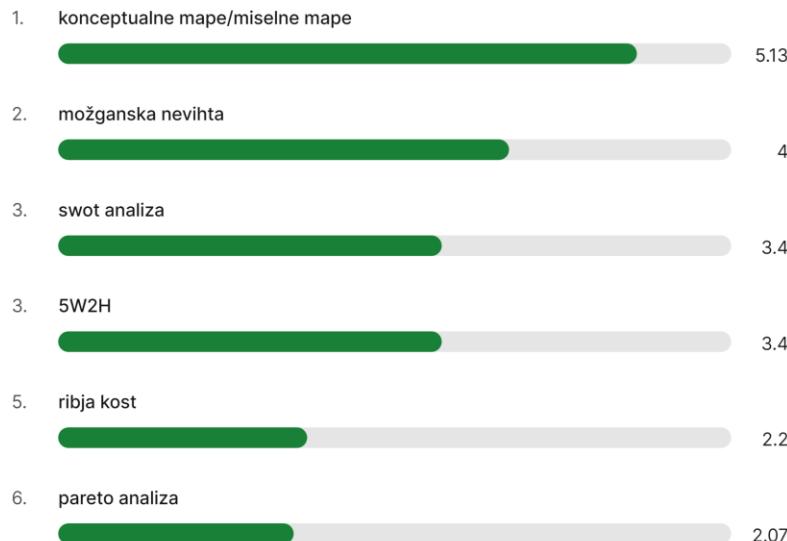
ZAKLJUČEK

ZAKLJUČEK

 Razvrstite metode, s katerimi ste se spoznali danes, od najbolj do najmanj uporabne za vaše raziskovalno delo.

Ranking Poll 15 votes 15 participants

Razvrstite, v kolikšni meri bi koncepcionalne mape uporabili za naslednje aktivnosti od najbolj do najmanj uporabne.

Ranking Poll 17 votes 17 participants

slido